

Ko e ako mei 'api' 'o ka tāpuni 'a e 'apiakó

Ko hono poupou'i e ako ho'o tamá 'i 'api'

Ko e ngaahi fatongia 'o e mātu'á lolotonga e ako mavahe mei 'apiakó

Poupou'i e ako ho'o fānaú 'aki 'a:

- hono fokotu'u e ngaahi founa tu'uma'u mo e ngaahi me'a 'oku fiema'u
- hono vahe'i ha feitu'u ke ngāue ai ho'o tamá
- hono tokanga'i e ngaahi fetu'utaki mei he kau faiako ho'o tamá
- hono kamata'aki mo hono faka'osi'aki 'a e 'aho taki taha hono fakafehu'i fekau'aki mo e ako ho'o tamá
- ho'o kau mo'oni 'i hono tokoni'i e ako ho'o fānaú
- hono faka'ai'ai e ngaahi 'ekitiviti' fakasino mo e/pe fakamalohisino
- hono manatu'i 'oku ala mafasia pe hoha'a ho'o tamá lolotonga 'a e taimi ko'eni'
- hono tokanga'i e lahi 'o e taimi 'oku fakamoleki 'e ho'o tamá 'i he opē
- hono tauhi ke fakasōsiale ho'o fānaú, kae fokotu'u e ngaahi tu'utu'uni fekau'aki mo 'enau ngaahi felave'i'aki 'i he mītia fakasōsialé.

Ko e ngaahi fatongia 'o e fānauakó lolotonga e ako mavahe mei 'apiakó

Ko e ngaahi fatongia ko'eni' 'oku totonu ke fakatonutonu ia 'o fakatatau ki he ta'u motu'a ho'o tamá:

- hono fokotu'u mo/pe muimui ki ha founa tu'uma'u faka'aho ki he akó
- ngāue 'i he feitu'u malu, fiemālie, fakalongolongo 'i honau 'api' ne 'osi vahe'i ma'a nautolu
- toutou vakai'i e ngaahi tu'unga fakatisitoló mo e ngaahi fetu'utaki' ke vakai'i e ngaahi fanongonongo mo e ngaahi fakamatala mei he kau faiakó
- faitotonu 'a hono fakakakato e ngaahi ngāué mo fai 'enau ngāue lelei tahá
- fai 'enau lelei tahá ke feau e ngaahi vahevahe taimi', ngaahi tukupaá mo e ngaahi 'aho 'osi'.
- fakafetu'utaki ki he 'enau kau faiakó kapau 'oku 'ikai te nau lava 'o fakakakato 'i he ngaahi taimi 'oku 'osi ai' pe fiema'u fakalahi 'o e poupou'
- fengāue'aki mo hono poupou'i e kaungā-ako 'i he kalasi' 'i he 'enau akó
- Muimui ki he [Student use of digital devices and online services policy](#) 'a e potungāué
- Fetu'utaki ki he kau ngāue 'a e 'apiakó 'i ha 'asi hake 'a e ngaahi fiema'u kehekehe.

Ko hono palani e 'aho ho'o tamá

'Oku totonu ke 'oatu ki ho'o tamá 'e ho 'apiakó ha polokalama pe taimi-tēpile ki he 'enau akó. 'E kau heni 'a e toutou mālōlō ki he ngaahi 'ekitiviti', kai mo e inu. 'I he ngaahi mālōlō ki he 'ekiviti', 'oku mahu'inga ke tu'u ki 'olunga 'a e fānauakó 'o lue holo.

Kapau 'oku ke nofo 'i ha fale taautaha, 'e malu leva ki ho'o tamá ke 'alu ki tu'a ki he ngoué, fakafaletoló pe 'ata'ataá.

Mo'ui lelei

'E lava ke fakatupu mafasia mo loto kehekehe 'a e fakangatangata ki 'api 'i ha vaha'a taimi lōloa. Ko e ngaahi fale'i ki hono tokanga'i ho'o fānaú lolotonga 'a e taimi fakamavahé 'oku kau ai 'a e:

- talanoa ki ho fāmili' kotoa fekau'aki mo e pihia – ko hono mahino'i 'o e tūkunga te ne holoki 'a e lotomo'ua
- ko hono tokoni'i ho'o fānaú ke nau fakakaukau ki he anga 'enau lava'i e ngaahi tūkunga faingata'a 'i he kuohili' pea mo hono fakalotolahi'i kinautolu te nau lava'i foki mo e tūkunga ko'eni'
- hono fakamanatu kiate kinautolu 'e 'ikai fuoloa 'a e fakamavahé
- Fakamalohisino ma'u pē – kuo 'osi fakamo'oni'i ko e fakamalohisinó ko ha faito'o ia ki he mafasia mo e loto-mamahi'
- hono fakalotolahi'i ho'o fānaú ke tauhi e fetu'utaki mo e kau mēmipa 'o e fāmili' mo e kaungā-me'á 'i he telefoni', 'imeili' pe mītia fakasōsialé ('o ka taau ke fai pehē).

Fetu'utaki

Ko e fetu'utaki mo ho'o tamá

'Oku mau fakalotolahi'i koe ke ke kamata'aki mo faka'osi'aki 'a e 'aho taki taha ha fanga ki'i fehu'i ma'ama'a fekau'aki mo e ako ho'o tamá ke tokoni kiate kinautolu hono fokotu'utu'u honau 'ahó. 'Oku 'ikai tupu mo'ui 'a e fānauako kotoa pē 'i ha 'ātakai ako mavahe mei 'apiako; 'oku fetakai e ni'ihī mo e fu'ui lahi e tau'atāina pe 'ikai ha fokotu'utu'ú pea 'e tokoni leva ho'o ngaahi fehu'i' ke tauhi kinautolu ki he me'a kuo palani'.

Fetu'utaki mo e 'apiakó

Fakapapau'i 'oku ke 'ilo 'a e founa 'e fetu'utaki atu ai 'a e 'apiakó mo e kau faiako ho'o tamá kiate koé pea toutou vakai'i 'a e founa ko iá.

Fakapapau'i 'okú ke 'ilo 'a e founa ke fetu'utaki ai ki he kau faiakó ki ha poupou fakaako pea mo hai ke fetu'utaki ki ai ki ha poupou fakatekinikale kapau 'e fili 'e he 'apiakó ke ngaue'aki 'a e ngaahi me'a ngāue fakatisitoló ko ha kongā ia 'o e palani ma'a kinautolu ki he ako mavahe mei 'apiakó.

Ko e tūkunga ko'eni' 'e fo'ou ia ki he ngaahi 'apiako mo e ngaahi fāmili lahi. 'E feinga e ngaahi 'apiakó ke nau kau 'i ha siakale 'oku hokohoko ai 'a e fakalakalaka mo e fakalelei'i' 'o makatu'unga 'i he ngaahi fakamatala 'oku tānaki' pea 'e ala 'eke atu ai kiate koe mo ho'o tamá ha'amo lau ki he anga e ngāue 'a e fougá ni.

Ko e lahi taha 'o e ngaahi 'apiakó kuo nau 'osi ngāue'aki ha ngaahi founa fetu'utaki ki he mātu'á mo e fānauakó. Ko e ngaahi founa ko'eni' 'oku totonu ke kei hokohoko atu pē hono ngāue'aki' 'i he taimi kotoa pē 'oku malava ai'.

Fetu'utaki mo e kau faiakó

Ne ala 'osi fokotu'u 'e he kau faiakó ia ha taimi 'e lava ai 'e he fānauakó 'o talanoa mo kinautolu 'i he opē, 'oatu ha ngaahi lēsoni fakavitió pe ne fokotu'u ha ngaahi taimi te nau telefoni atu ai ki ho'o tamá 'i ha 'ikai malava 'a e ngaahi founa fakatisitoló.

'Oku mahu'inga ke ke manatu'i mo ho'o tamá 'e fetu'utaki 'a e kau faiakó mo e ngaahi fāmili kehe tokolahi, ko ia ai 'oku totonu ke mahu'inga mo nounou ho'o ngaahi fetu'utaki'. 'E toe ala fiema'u foki ke ke fakamanatu ki ho'o tamá ke fa'a kātaki 'i he taimi fakatatali ki ha poupou pe fakamatala.

Hono ngāue'aki 'o e tekinolosia

'I he tali ki he tūkunga ko'eni', 'oku fale'i mālohi ai e ngaahi mātu'á ke 'oua te nau fakatau ha polokalama fakakomipiuta mei ha feitu'u kehe tukukehe ha fale'i pau mei he 'apiakó.

Kuo 'osi 'i ai 'a e ngaahi polokalama fakakomipiuta mo e ngaahi me'a ngāue kehekehe 'a e 'apiakó mo e potungāue 'oku ma'u pea na'e 'osi fili fakapapau'i ia ke 'oatu ai ki ho'o tamá 'a e poupou ko ia 'oku nau fiema'ú.

- Google Apps for Education – Online Google apps. Ke hū ki ai 'a e toko taha akó, alu ki he: Students portal > Learning > G Suite.
- Office 365 – online Office apps.
- Microsoft Office 365 Desktop Apps – 'E ala fakahū 'o a'u ki ha komipiuta 'e nima pe me'a-ngāue to'oto'o 'e hongofulu. Fili 'a e fehokotaki 'Install Office'
- 'E toe ma'u ta'e totongi 'e he fānauakó 'a e polokalama fakakomipiuta Adobe ki he'enau ngaahi me'a-ngāue mei he uepisaiti polokalama fakakomipiuta Bring your own device (BYOD) 'a e fānauakó.

Ko e hū ki he ngaahi me'a-ngāue fakatisitoló mo e 'initaneti'

Ko e tu'utu'uni ngāue 'a e potungāue fekau'aki mo e tekinolosiá, ngaahi me'a-ngāue mo e 'Initaneti' 'oku ma'u ia 'i he fehokotaki ko'eni'.

[Student use of digital devices and online services policy](#) (Tu'utu'uni ngāue ki he ngāue'aki 'e he toko taha akó 'a e ngaahi me'a-ngāue fakatisitoló mo e ngaahi ngāue 'i he opē)

Kapau 'e ngāue'aki 'e ho'o tamá 'a e ngaahi naunau fakatisitoló ko e kongá ia 'enau akó pea 'oku 'ikai ke nau fakapapau'i hono founa ngāue'aki', 'oku totonu leva ke nau fetu'utaki ki he'enau faiako lokiakó ki ha poupu.

Ko hono tokanga'i e taimi 'i he komipiutá

'Oku 'i ai e fakangatangata ki he lahi e taimi 'oku totonu ke fakamoleki 'e ha taha 'i he komipiutá, ka ko hono lahi' pea mo e ngaahi tu'utu'uni ki he taimi sio he komipiutá 'oku fakafaikehekehe'i ia ki he ta'u motu'á.

Ko e konifelenisi fakavitioó mo e ngaahi fetu'utaki fakasōsiale 'oku ngāue'aki 'a e vitioó 'oku 'ikai kau ia 'i he taimi sio komipiutá.

Ko e fale'i ko'eni ki he ngaahi taimi sio komipiutá ('ikai kau ai 'a e konifelenisi fakavitioó) 'oku makatu'unga ia 'i he ngaahi fale'i 'a e Kautaha 'Amelika ki he Mo'ui 'a e Fānaú:

- Ta'u 2-5: houa 'e 1, vahevahe kongá 3, lōloa tahá koe miniti 'e 30.
- Ta'u 6 ki 'olunga: 'ikai ha fakangatangata pau ki he taimi sio komipiutá ka 'oku totonu ke 'oua na'a uesia 'e he taimi sio komipiutá 'a e ngaahi 'ekitiviti fakasinó mo e ngaahi fengāue'aki fehā'aki 'i 'api' mo 'apiako (he'ene malavá). 'Oku mahu'inga 'aupito ke faitatau ho'o tauhi e ngaahi fakangatangata 'o e taimi sio komipiuta kuo ke fokotu'ú.

Fakapapau'i 'oku fakangatangata e lōloa 'o e ngaahi 'ekitiviti ta'e-fakaakó.

Ko hono tokanga'i 'o e 'ulungāangá

Neongo 'oku 'i 'api ho'o tamá, 'e kei fiema'u pē ke nau muimui ki he tu'utu'uni ngāue honau 'apiakó ki he tokanga'i 'o e 'ulungāangá.

Ko e fengāue'aki', ngāue fakakulupú mo e fakamatala mei honau to'ú, lolotonga e ako mavahe mei 'apiakó, 'e fiema'u ai e fānauakó ke nau fetu'utaki 'i he opē pea ngāue fakataha 'i he ngaahi faingamālie fakatisitoló. Ko e ngaahi fiema'u ho'o tamá mo e fiema'u faka'ulungāangá 'e tatau pe ia 'o hangē ko ha lēsoni fehā'aki.

Ngāue Fakatonulea Telefoni

Kapau 'oku ke fiema'u ha toe fakamatala, kātaki 'o tā ki he puleako ho 'apiakó. Kapau 'oku ke fiema'u ha taha fakatonulea ke tokoni atu ki ho'o faka'eke'eké, kātaki 'o tā ki he Ngāue Fakatonulea Telefoni' 'i he 131 450 'o kole ha taha fakatonulea 'i ho'o leá. 'E ta'e totongi 'a e ngāue ni kiate koe.